

Valtioneuvoston maaseutupoliittinen selonteko

Keskeistä:

- Pitkän aikavälin kansallinen maaseutuvisio ja tavoitetila 2040 sekä poikkihallinnolliset tavoite- ja kehittämissuosituksukset ovat kannatettavia.
- Taloutta uudistavan, kestävästi elinvoimaisen ja tulevaisuuteen uskovan maaseudun rakentuminen vaatii johdonmukaista politiikkaa, jossa kaikki sidosryhmät ovat mukana.
- Maaseudulla elämiseen liittyy vahvasti kokemus hyvästä elämästä, joka rakentuu luontoyhteyden ja paikallisen yhteisöllisyyden ympärille.
- Luonnon läheisyydellä ja ihmisten luontosuhteella on tutkitusti merkitystä hyvinvoinnille.

Kolmoiskriisi, ylikulutus, energiasiirtymä, bio- ja kiertotalous ja rakennemuutos maaseudulla

- **Muutokset maa- ja metsätaloudessa, asuintiheydessä, maankäytössä, luonnonvarojen hyödyntämisessä ja energiatuotannossa näkyvät olosuhteissa ja maisemassa voimakkaasti.**
 - Elinvoiman edistäminen, viihtyisyys, kulttuuriperintö ja luonnon monimuotoisuus?
 - Laidunnuksen väheneminen on uhka maisemalle ja perinnebiotoopeille.
 - Karjatilojen väheneminen, laitumettomat pihatot, tukikäytännöt.
- **Maaseudun elinvoiman kulmakiviä:**
 - Maa- ja metsätalouden rakennemuutokseen ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen.
 - Kestävän energia- ja ruokajärjestelmän edellytysten parantaminen.
- **Onnistuneen ratkaisun avaintekijät:**
 - Osallisuus, hyväksyttävyyys ja oikeudenmukaisuus.

Kolmoiskriisiä kohdataan ja torjutaan maaseudulla

- **Ilmastonmuutoksen** vaikutukset ja niihin varautuminen tapahtuvat suureksi osaksi maaseudulla.
 - Tulvariskit, sään ääri-ilmiöt, uusien lajien leviäminen, roudan puuttuminen.
 - Viljely- ja metsätalouden olosuhteet, tie- ja raideverkon kuluminen, kelirikko ja kunnossapito.
- **Luonnon monimuotoisuuden** ylläpitäminen edellyttää paljon toimia useissa elinympäristöissä.
 - Suurin osa sijoittuu maaseudulle ja liittyy vedenkiertoon ja valuma-alueisiin.
 - Luonnon ennallistamistoimien työllisyysvaikutukset maaseudulla voivat olla merkittävät.
- **Ilman, veden ja maaperän saastuminen** edellyttää ratkaisuja niin kaupunkialueilla kuin maaseuduilla.
 - Pintavesien ekologinen tila vaihtelee erinomaisesta huonoon, ja ilmastonmuutos saattaa heikentää vesistöjen tilaa entisestään.
 - Pohjavesialueet ovat monin paikoin osa kriittistä infraa.
 - Vesien tila on yhteydessä maaseutujen veto- ja pitovoimaan, talouteen ja turvallisuuteen.

Energiasiirtymä & ylikulutuksen leikkaaminen

- Muutostarve korostuu talouden ja geopolitiikan tilanteen vuoksi.
 - Energiantuotantoa tulee hajauttaa ja välttää riippuvuutta yhdestä tai muutamasta teknologiasta.
 - Uusiutuvan energian, sähköverkkojen rakentamisen ja kaivosteollisuuden ympäristövaikutusten hallintaan tarvitaan selkeät ohjauskeinot ja varovaisuusperiaate.
 - **Biokaasun tuotannon vähäisyys Suomessa on räikeä ongelma.**
 - Biokaasu on joustavaa, uusiutuvaa kotimaista energiaa, jonka tuotanto edistää ilmastotavoitteita, ravinteiden kierrätystä, vesiensuojelua sekä paikallis- ja aluetaloutta erityisesti maaseudulla.
 - Karjanlantapoikkeaman jatkaminen fosforiasetuksessa hidastaa biokaasun tuotannon kasvua merkittävästi (Fosforia sisältävien lannoitevalmisteiden ja lannan käytöstä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttaminen VN/10692/2026)
- Biokaasun teknistaloudellisen potentiaalin (jopa 10–11 TWh) rakentumisen esteet tulee poistaa.

Kiitos!

Lisätiedot:

hanna.halmeenpaa@sll.fi

p. 050 5644122

